

GROOTVADERS GEHEIM

UIT HET AMERIKAANS NAVERTELD DOOR
NANNIE VAN WEHL

Willy Davis zat op zijn geliefkoosd plaatsje bij zijn Grootvader in de timmermanswinkel.

Met bewondering zag hij, hoe Grootvader korte, smalle, langwerpige plankjes schaafde, tot ze haast met satijn bekleed leken. Plankjes voor een slede. Het was een genot om de ragdunne krullen onder Grootvaders schaaf vandaan te zien komen, af te breken en zich te voegen bij de hoop krullen op de grond.

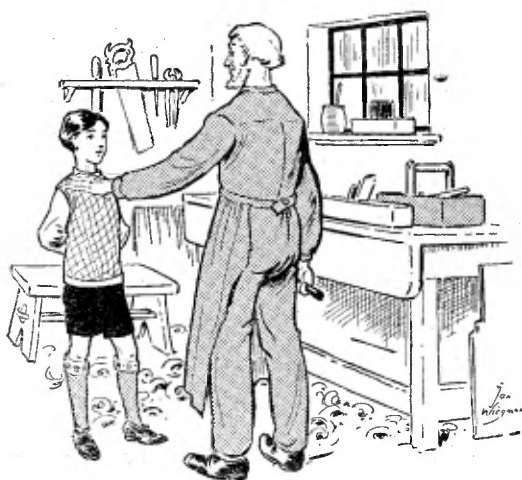
Toen Grootvader weer een plankje af had en 't neergelegd had op een keurig stapeltje van net zulke mooie plankjes, keek hij eens naar 't raam van zijn werkplaats.

Daar buiten, achter de vierkante ruitjes, dwarrelden grote sneeuwvlokken, alsof er witte donsveren langzaam dansten langs het venster.

„We krijgen een witte Kerstmis, jong!” zei Grootvader opgewekt.

Met een tikje verlangen in zijn stem zei Willy: „Dat zal heerlijk zijn voor wie dan een nieuwe slee heeft gekregen. Die kan dan fijn aan de grote Slede-wedstrijd meedoen.”

„Ja, die grote Slede-wedstrijd, dat is je me wat, hè?” zei Grootvader en keek zijn kleinzoon oplettend aan. „Hoe maakt jou slee het?”

„Hoe maakt jou slee het, Willy?” zei Grootvader.

„Nou — dat is niet veel meer. Ik ben er uitgegroeid — hij is veel te kort voor me. Moeder vindt, dat ik 'm aan Dick moet geven voor zijn Kerstmis. Ik zou hem kunnen repareren en lakken. Maar ik wou Dick veel liever een nieuwe slee geven. In de uitstalkast van Wasson

staat zo'n prachtstuk — vuurrood, en oftie een vaart kan hebben als een sneltrein."

„Zo, zo. En je hebt natuurlijk geen geld om die slee te kopen, nu je Vader naar het Noorden is, om in de bossen wat extra's te verdienen, hè?"

„Grootvader slaat toch altijd de spijker op de kop," dacht Willy met bewondering. Sedert Willy's vader, Grootvaders zoon, naar het Noorden was, kwam Willy met al zijn moeilijkheden en vragen bij Grootvader.

„Een rode, snelle slee?" herhaalde Grootvader, neerkijkend op zijn kleinzoon.

„Ja — ik geloof, dat die slee nog sneller zal zijn dan de Vliegende Slee van Old Wortman. De ijzers zijn van het beste staal." Willy's ogen gingen glanzen. Hij keek zo verrukt, of hij de rode slee al op de overwinning af zag vliegen.

„Denk toch eens aan, Grootvader, Dick zou met die race-slee de Grote School-Sledewedstrijd mee kunnen maken en misschien wel winnen! Ik wou maar, dat ik wist, hoe ik vier dollars moest verdienen. Ik wil alles aanpakken!"

„Neen maar, dat treft!" zei Grootvader nadenkend. „Ik kan op het ogenblik best een jongen van jou grootte en krachten gebruiken. Ik heb 't zó druk met het werk hier, dat Grootmoeder

veel te hard moet sjouwen, om de beesten te verzorgen. Daar is Bess, de koe, die gemolken en gevoederd moet worden, daar is het eten, dat voor de varkens gekookt moet worden. En de kippen nalopen is óók te veel voor Grootmoeder, al doet ze 't kranig. Dan dient de tuin bijgehouden te worden; en er moet geregeld sneeuw van de paden en stoepen geschept worden."

Opgetogen riep Willy: „Grootvader, bedoelt u, dat ik dat alles doen mag, tot Kerstmis, voor vier dollars?"

Die leuke Grootvader gaf niet eens rechtstreeks antwoord. Hij keek Willy aan met zijn guitige, heldere ogen en zei: „De manden, waar de eieren in verpakt moeten worden, zijn in de bijkeuken. De schop staat in de schuur. Bess krijgt viermaal per dag drie flinke vorken hooi. Het kippenvoer is ook in de schuur. Verder moet je maar rondkijken."

Willy vloog zijn Grootvader om de hals.

„Als jij al die zaakjes voor me opknappt, zal ik voor Dick een slee maken zóó mooi, dat je 'm niet zult kunnen onderscheiden van die in de uitstalkast van Wasson."

„Dan zou de slee nòg sterker worden dan die

van Wasson!” dacht Willy verheugd. En blij begon hij aan al zijn karweitjes.

De timmermanswinkel was helemaal vervuld van de Kerststemming. Het leek wel, of de kippen zongen, als ze hun voer kregen. Bess loeide hartelijk Willy een welkom toe, als hij haar haar vorken vol hooi kwam geven of als hij haar kwam melken. Altijd was haar bed met geurig, vers hooi gespreid. Haar melk schuimde in de blankgeschuurde emmer, de eieren in de manden stapelden zich op. Keurig lagen de paden van den tuin, vrij van sneeuw, de weggeschepte sneeuw vormde nette walletjes langs de paden. O! wat was het prettig om al die karweitjes te doen!

Willy floot bijna voortdurend die laatste week voor Kerstmis. Dick was geweldig benieuwd, wat Willy toch wel uitvoerde bij Grootvader.

Willy kon haast zijn mond niet houden. Maar dat moest, anders zou de grootste aardigheid van het mooie plan af zijn. De dagen gingen snel voorbij. Het grootste gedeelte van zijn karweitjes deed Willy 's avonds. Daarna bleef hij nog een poosje kijken in de timmermanswerkplaats, waar Grootvader 't altijd druk had. Iederen avond zag hij weer nieuwe bijna satijnen sledelatten of blin-

kende stukken staal, of grijze grondverf en rode lak.

„Als het *mijn* slee zou worden, moestie *blauw* zijn,” zei Willy eens.

„Blauw, zeg je?” Grootvader keek Willy weer oplettend aan. „Waarom blauw?”

„Wel — blauw lijkt veel op het ijs van de meren, als er nog niet op gereden is. En het lijkt op de lucht, als de zon schijnt. Maar rood staat weer zo prachtig op de sneeuw!”

Als Willy naar huis ging, hield hij altijd even stil voor het raam van Wasson, om de slee, die steeds in de uitstalkast pronkte, te vergelijken met de slee, die Grootvader maakte.

De race-slee stond hoog op een bank van nagemaakte sneeuw. Een hel licht aan de zolder van de winkel belichtte hem fel. Een rij Kerstbomen, ieder met gekleurde lichtjes, stond feestelijk rondom de slee. In het glanzend satijn van zijn oppervlakte weerkaatsten alle licht en alle kleuren. Tal van jongens stonden geregeld voor het raam en keken met verlangende blikken naar de slee.

Toen Kerstavond aanbrak, was Grootvaders slee klaar. Willy droeg 'm naar huis. Wat had Grootvader de handvatten makkelijk geplaatst. Het was helemaal geen vracht, die slee! Willy

dacht er aan, hoe heerlijk 't zou zijn, als hij er nu op kon gaan zitten en ineens naar beneden stuiven naar zijn huis, dat een stuk lager lag dan

Willy stond altijd even voor het grote raam te kijken, en de prachtige slee te bewonderen, die in de uitstallkast stond.

dat van Grootvader. Maar hij moest de slee natuurlijk gloednieuw houden.

De sterren kwamen aan de hemel. De sneeuw

leek een blauwige, glanzende deken. De koude lucht beet in zijn neus en aan zijn oren. Dàt was nog eens je Kerstweertje!

Weer stond er een groep jongens voor Wassons uitstalkast. Willy liet hun de slee zien. Ze barstten uit in opgetogen gejoel: „Wat een pracht! Nèt zo mooi als deze! Ach jô, nòg mooier dan deze! Een pronkstuk, zullen we 'm eens proberen?” En stoeiend grepen ze naar de slee, maar lachend weerde Willy ze af en wandelde verder naar beneden, naar huis.

De laan, waaraan zijn huis lag, was heel donker. De droge sneeuw kraakte onder zijn voet. Het nieuwe lak van de slee rook zo lekker. Willy voelde in zijn armen de slanke vorm van de slee; hoe stevig hij was en toch vederlicht.

Toen sloop er een gedachte zijn brein binnen. Met deze slee kon je alle prijzen uit de omtrek winnen. Niet alleen de Grote School-Sledewedstrijd, maar ook wedstrijden in andere plaatsen, die tussen Kerstmis en Nieuwjaar gehouden zouden worden. Hoe hard had hij voor de slee gewerkt! Dick had rustig bij Moeder thuis gezeten. Eigenlijk had Dick de slee toch niet verdiend, maar wel *hij*, Willy.

Willy bracht die avond de slee niet in huis.

Hij verborg 'm in de donkere schuur achter in de tuin.

Mrs ¹⁾ Davis en Dick wachtten in de gezellige keuken op Willy met een heerlijk avondmaal ter ere van Kerstavond.

Een prachtige appeltaart stond midden op tafel, versierd met ingestoken takjes hulst. Daarnaast een roompudding, overdekt met purperen saus van Moeders zelf ingemaakte zwarte bessen. Willy kende niets lekkerder dan appeltaart en roompudding. Maar hoe hartelijk zijn Moeder hem aanmoedigde, zich eens lekker te bedienen, het eten smaakte hem niet en Moeder vroeg bezorgd, of er soms wat aan scheelde. Hij schudde van neen. Hij kon toch niet zeggen, dat hij nergens anders aan dacht dan aan de rode slee.

Na de maaltijd gingen ze met hun drietjes naar de grote zitkamer. Daar had Moeder een flink Kerstvuur aangelegd in de open haard. De vlammen weerspiegelden in de gladgewreven eiken vloer. Daar stond de grote Kerstboom, die Vader had gestuurd. De boom reikte tot de zoldering en stak zijn takken uit om behangen te worden met versiersels en pakjes.

¹⁾ Mevrouw. De afkorting van Mistress. Spreek uit: Missus.

Een heerlijke dennengeur vervulde de kamer. Moeder zong een Kerstlied, terwijl ze de dozen met versierselen uitdeelde aan Willy en Dick. Toen gingen ze met hun drieën de boom versieren.

Daar stond de grote Kerstboom, die Vader had gestuurd.

Willy mocht er de kaarsen in doen. Hij kon dat heel goed. Voor elke kaars in een kaarsenhouders zocht hij een goed plaatsje. Een stevige plek op een tak, dat de kaars niet zou kantelen. Zo, dat de vlam van de kaars niet te dicht bij een andere

tak kon komen en die in brand steken. Ja ja, het is nog niet ieders werk, een Kerstboom *op de goede wijze* van kaarsen te voorzien!

Langzamerhand drong tòch de Kerststemming door tot in Willy's hart. En even vergat hij de rode slee, toen de boom helemaal klaar was, en ze elkaar de hand gaven om er met hun drietjes een rondedans om te doen. Was Vader er nu maar! Doch dat had niet gekund. Echter was het heerlijk, dat er bij de boom, die Vader gestuurd had, een brief was geweest, waarin stond, dat Vader met Oud en Nieuw een paar dagen thuis kwam en dat het werk daar in het Noorden Vader heel goed beviel. Met zijn kameraden zou hij Kerstfeest vieren in het gemeenschappelijk Tehuis van de hout-hakkers. Moeder en de zoons konden gerust zijn. 't Zou een vrolijk Kerstfeest worden, met een heerlijk Kerstmaal! Dat had de kok van het Tehuis hun allen beloofd. En dan op Eerste Kerstdag-morgen allemaal per slee door de prachtige bossen naar Red Gap, naar de kerk. In geen weken had Vader naar het dorp en naar de kerk kunnen gaan. Wat zou dat een heerlijke kerkgang zijn!

Nog even een lekkere kop chocola. Moeder, Willy en Dick gingen naar bed.

De ledikanten van Willy en Dick stonden

zó dicht bij elkaar, dat Willy zijn broers gezicht kon zien in de sterreschijn van deze schone Kerstnacht. Al spoedig sliep Dick. Willy keek naar hem. En hij dacht weer: „*Ik* heb toch eigenlijk de slee verdiend! *Hij* heeft er niets voor gedaan! Ik kan alle prijzen winnen, je zult het zien! Ik laat de slee in de schuur, tot de Grote School-Sledevaart. Ik zal Grootvader alles wel uitleggen. Komend jaar verdien ik dan een slee voor Dick!”

En hij wou gaan slapen. Maar de slaap kwam niet. Doch wel de piekerende gedachten.

Grootvader zou het niets aardig van Willy vinden! En het was ook niet aardig! Nu had Dick met dit prachtige winterweer alleen maar Willy's oude, verroeste slee. Nu had Willy geen Kerstgeschenk voor Dick.

Lang lag Willy op zijn rug, klaar wakker, en keek naar de sterren.

Nu was het Kerstnacht. Eeuwen geleden was in zulk een nacht het Kind geboren, dat altijd lief en goed geweest was, en dat tegen alle mensen gezegd had, dat ze lief en goed voor elkaar moesten zijn.

Willy keek naar de sterren. En luisterde, hoe stil het wel was in de Kerstnacht.

Even maar kraakten de planken van de slaapkamervloer, toen Willy voorzichtig uit bed stapte en naar de deur sloop. Zachtjes maakte hij de deur open en ging naar de keuken. Van daar naar buiten in de felle kou van de Kerstnacht.

Toen hij terugkwam, bonkte een slede-ijzer te hard op de keukentafel. Angstig hield hij de adem in, zou niemand hem gehoord hebben? Neen, gelukkig, alles bleef stil.

Bij het schijnsel van het vuur schreef Willy op een wit stuk papier: „Van Willy voor Dick”.

Hij bracht de slee onder de Kerstboom en legde het witte papier er op.

Willy was zó gelukkig, dat hij het liefst maar op was gebleven en in het schijnsel van het vuur had zitten kijken naar de Kerstboom, de slee er onder, en het witte papier daar op. Hoe verlangde hij naar het blijde gezicht van Dick! Maar hij wist wel, dat de uren vlugger gingen, als je slaapt en daarom zocht hij zijn bed weer op. En een ogenblik later sliep hij.

Hij werd wakker, omdat hij Grootvader, denk eens aan: Grootvader! luide en feestelijk hoorde roepen vanuit de woonkamer: „Allemaal een vrolijk Kerstfeest!”

Wat was Grootvader vroeg bij hen! Anders gingen *zij* op eerste Kerstdag naar Grootvader toe, zó vanuit de kerk.

Willy dacht, dat hij nooit klaar zou komen met wassen en aankleden. En hij moest nog wel zijn beste pak aandoen.

Dick was ook al zo aan 't jachten en schoot

Naast de rode slee, stond een grotere, blauwe-slee „Van grootvader voor Willy”.

juist daardoor niet erg op. Eindelijk waren ze dan toch klaar en renden naar de woonkamer.

Daar stond Grootvader bij de boom, en naast hem Moeder, met stralende ogen. Grootvader deed een paar stappen op zij. Willy geloofde zijn ogen niet! Zijn hart bonsde van heerlijke blijdschap en

verrassing! Naast de *rode* slee stond een grotere, een *blauwe*! En daarop lag een wit papier: „Van Grootvader voor Willy!”

Dick zag nu ook zijn slee — zijn prachtige slee. Hij vloog op Willy toe, maar Willy sprong naar Grootvader.

Juichende kreten van blijdschap en dank klonken rond de Kerstboom.

Willy en Dick schreven allebei in voor de Grote School-Sledewedstrijd.